МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

КАФЕДРА МОВОЗНАВСТВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Іноземна мова

для підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти
за спеціальністю С4 Психологія

РОЗРОБНИК:
Завідувач кафедри,
доктор філологічних наук, професор
_____ **Олексій БОРИСОВ**

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри
«3» червня 2026 року,
протокол № 7

Узгоджено з гарантом освітньої програми _____ **Тетяна ДАНИЛЬЧЕНКО**

Кількість аудиторних годин: Денна форма:
1 курс – 60 годин практичних.

Чернігів – 2026

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Вимоги до професійної підготовки майбутніх кваліфікованих спеціалістів потребують від них володіння іноземною мовою на рівні з іншими предметами профільного спрямування. Факультативна дисципліна «Іноземна мова» є складовою частиною професійної підготовки магістрів, орієнтованою на розвиток іншомовної комунікативної компетентності у сфері психології та пенітенціарної системи. Навчальний курс спрямований на систематизацію знань та мовленнєвих умінь, отриманих і сформованих під час чотирьох років навчання на здобуття освітнього рівня «бакалавр» разом з поглибленим опрацюванням різнобічних аспектів іншомовного мовленнєвого функціонування спеціаліста-психолога.

Курс передбачає міждисциплінарний підхід, поєднуючи вивчення англійської мови з аналізом актуальних тем, що стосуються психології в установах виконання покарань, кризових ситуаціях, а також соціально-психологічних викликів сучасного суспільства. Студенти мають змогу ознайомитися з міжнародним досвідом, порівняти підходи різних країн до вирішення проблем емоційного вигорання персоналу, впровадження реабілітаційних програм та підтримки ментального здоров'я.

Окремі модулі присвячено питанням психологічної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій, впливу політичного тероризму на суспільство, кібербулінгу та задоволеності працівників роботою. У рамках курсу вивчається фахова лексика, проводиться робота з автентичними текстами, стимулюється участь у дискусіях. Особлива увага приділяється граматичному компоненту, що включає засвоєння й практичне застосування теперішнього, минулого та майбутнього часів, пасивного стану, умовних речень, умовного способу та прийменників у професійному контексті.

Програма курсу сприяє формуванню навичок усного та письмового мовлення, сприймання спеціалізованої інформації на слух, критичного мислення, аналізу та інтерпретації іншомовних матеріалів. Завдяки системному поєднанню мовної та змістової складових, дисципліна готує студентів до ефективної професійної комунікації в міжнародному середовищі, участі в міжнародних конференціях, проєктах, програмах академічної мобільності та подальшому фаховому розвитку.

МЕТА КУРСУ

Метою викладання курсу «Іноземна мова» є вдосконалення у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти комунікативної компетентності в сферах усного й письмового, як професійного, так і побутового спілкування, навичок практичного володіння іноземною мовою.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є подальший розвиток іншомовної комунікативної компетентності відповідно до майбутніх професійних інтересів і потреб; удосконалення навичок іншомовного усного та писемного мовлення; розширення активного словникового запасу; розвиток умінь ефективно використовувати іншомовні засоби комунікації в професійній сфері.

Зворотній зв'язок можна отримати через електронну пошту викладача
neapol.1985@gmail.com

Організація навчання
Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назви розділів і тем	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
			Л	СЗ	ПЗ	СР		Л	СЗ	ПЗ	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
І семестр											
	Розділ 1. Психологія та пенітенціарна система: досвід світової практики. (Psychology and the Corrections system: World Practice)										
1	**Порівняння пенітенціарних психологічних систем різних країн.** Prison Psychology Systems Around the World Граматика: Present time	**8**			**8**						
2	**Вигорання персоналу та підтримка психічного здоров'я у пенітенціарних установах: Світові практики.** Staff Burnout and Mental Health Support in Correctional Facilities: Global Practices Граматика: Future time	**8**			**8**						
3	**Реабілітаційні програми: історії успіху та виклики.** Rehabilitation Programs: Success Stories and Challenges. Граматика: Past time	**10**			**10**						
	Всього за розділ 1	**28**			**28**						
2 семестр											
	Розділ 2. Психологія у кризових ситуаціях (Psychology in Crisis Situations)										
4.	**Психологічні служби в умовах надзвичайних ситуацій.** Psychological Services in Disaster Context Граматика: Passive	**6**			**6**						

5	**Психологія політичного тероризму.** The Psychology of Political Terrorism. Граматика: Conditionals	**10**			**10**						
6	**Кібербулінг: Психологічні наслідки та стратегії втручання.** Cyberbullying: Psychological Effects and Intervention Strategies. Граматика: Unreal time and subjunctives	**10**			**10**						
7	**Задоволеність працівника роботою. Задоволеність роботою серед працівників пенітенціарних установ: Глобальний аналіз.** Job Satisfaction. Job Satisfaction Among Correctional Officers: Global Insights. Граматика: Prepositions	**6**			**6**						
	Всього за 2 розділ	**32**			**32**						
	Всього за ІІ семестр	**60**			**60**						
	Всього за рік	**60**			**60**						

Практичні заняття

За роботу на *практичних* на денній формі навчання ви можете отримати до 3 балів (всього 48 бали за 16 занять за семестр). Готуючись до практичного заняття, Ви маєте виконати письмові лексичні та граматичні вправи та підготувати усні відповіді на питання, що містяться в плані відповідної теми. Пропущене заняття відпрацьовується написанням всіх завдань з плану заняття та домашніх робіт до нього та відповідями на питання викладача за його змістом під час відпрацювання. Семестрового конролю не передбачено.

Завдання до практичних занять
Плани практичних занять

Розділ 1. Психологія та пенітенціарна система: досвід світової практики
PSYCHOLOGY AND THE CORRECTIONS SYSTEM: WORLD PRACTICE

Тема №1. **Порівняння пенітенціарних психологічних систем різних країн.**
Prison Psychology Systems Around the World.
Лексичні вправи до тексту.
Граматика: Present time.

1. Grammar. Basic contrasts: present simple and present continuous. State verbs and event (action or dynamic) verbs. State verbs normally without a continuous form. Difference of meaning in stative and active verbs. Other uses of present continuous. Other uses of present simple, Vince M., Pp. 1-7.
2. Grammar Exercises 1-4, Vince M., 1-7.

НТ. Exercises 5-7, Vince M., 1-7; terms writing.
Література: основна № 3,9,16; допоміжна № 2,3,6,8;1,9,10,11,12,13,14.

Тема № 2. **Вигорання персоналу та підтримка психічного здоров'я у пенітенціарних установах: Світові практики.**
Staff Burnout and Mental Health Support in Correctional Facilities: Global Practices.
Лексичні вправи до тексту.
Граматика: Future time.

1. Grammar. Future time Basic contrasts: will, going to, present continuous. Future continuous Future perfect. Other ways of referring to the future. Other future references, Vince M., Pp. 7-14.
2. Grammar Exercises 1-4, Vince M., 1-5.

НТ. Exercises 6-7, Vince M., 10-14. terms writing.
Література: основна № 4,16,17,20; допоміжна № 6,12;1,2,10.

Тема № 3. **Реабілітаційні програми: історії успіху та виклики.**
Rehabilitation Programs: Success Stories and Challenges.
Лексичні вправи до тексту.
Граматика: Past time.
1. Grammar. Past time Basic contrasts: past simple and past continuous. Past perfect simple and continuous. Used to and would. Unfulfilled past events. Polite forms. Contrast with present perfect verb forms, Vince M., Pp. 14-21.
2. Grammar Exercises 1-4, Vince M., 16-20.

НТ. Exercises 5-8, Vince M., 16-20; 21-28. Terms writing.
Література: основна № 16,19; допоміжна № 6,8,13;1,10,11-14.

Розділ 2. Психологія у кризових ситуаціях
PSYCHOLOGY IN CRISIS SITUATIONS

Тема № 4. **Психологічні служби в умовах надзвичайних ситуацій.**
Psychological Services in Disaster Context
Лексичні вправи до тексту.
Граматика: Passive
1. Grammar. Passive 1. Basic uses of the passive. Mentioning or not mentioning the agent. Passive 2. *Have and get something done, need doing.* Passive *get* Reporting verbs. Verbs with prepositions Common contexts for the passive. Vince M., Pp. 33-46.
2. Grammar Exercises 1-6, Vince M., 35-46.
НТ. Exercises 7-10; 5-7, Vince M., 35-46. Terms writing.
Література: основна № 6,16, 19; допоміжна № 6;1,7,10.

Тема № 5. Психологія політичного тероризму.
The Psychology of Political Terrorism.
Лексичні вправи до тексту.
Граматика: Conditionals
1) Basic usage: truths, real situations, hypothetical situations (present and past)
2) Variations: if only, unless and other alternatives to if, past events with results in the present, should, were to, happen to, if it were not for, if it hadn't been for, will / would.
3) Other ways of making a conditional sentence: supposing, otherwise, but for, if so, if not, colloquial omission of if, if and adjectives, if meaning although: Vince M., Pp. 46-53.
3. Grammar Exercises 1-6, Vince M., 49-53.
НТ. Exercises 7-9, Vince M., 52-53. Terms writing.
Література: основна № 1,16, 18; допоміжна № 1,6;1.

Тема № 6. **Кібербулінг: Психологічні наслідки та стратегії втручання.**
Cyberbullying: Psychological Effects and Intervention Strategies.
Лексичні вправи до тексту.
Граматика: Unreal time and subjunctives
1) It's time. Wishes: I'd rather / I'd prefer (followed by a clause). As if, as though.
2) Suppose and imagine.
3) Formal subjunctives. Formulaic subjunctive, Vince M., Pp. 54-60.
3. Grammar Exercises 1-4, Vince M., 56-57.
4. Consolidation exercises, Vince M., 60-64.
НТ. Exercises 5-8, Vince M., 57-60. Terms writing.
Література: основна № 7,8,11,16; допоміжна № 4,5,7;1,3-6.

Тема № 7. **Задоволеність працівника роботою. Задоволеність роботою серед працівників пенітенціарних установ: Глобальний аналіз.**
Job Satisfaction. Job Satisfaction Among Correctional Officers: Global Insights.
Лексичні вправи до тексту.
Граматика: Prepositions.
1. Time expressions, Vince Unit 29, 126-130, Ex. 1-5.
2) Verbs + prepositions Verbs followed by: about, against, at, for, from, in, of, on, to, with Prepositions Prepositions following adjectives: about, at, by, for, from, in, of, on, to, with Prepositions following nouns: for, on, over, to, with Expressions beginning: after, at, beyond, by, for, in, on, out of, under, with, within, without. Vince M., Pp. 131-144.
2. Grammar Exercises 1-5, Vince M., 134-136; 1-3, 140-141.
НТ. Exercises 6, Vince M., 137. 4-5, 142-143. Terms writing.
Література: основна № 2,4,5,13,15,20; допоміжна № 6;10,12,13;1,2,8,10,12,14.

Використання мови:

1. Вживання усіх часів у минулому, теперішньому та майбутньому.
2. Вживання пасиву у всіх часах.
3. Вживання умовних речень.
4. Вживання прийменників у різноманітних лексичних контекстах.

Тексти для читання:

1. Prison Psychology Systems Around the World
2. Staff Burnout and Mental Health Support in Correctional Facilities.
3. Rehabilitation Programs.
4. Psychological Services in Disaster Contexts.
5. Political terrorism and Psychology.
6. Cyberbullying: Psychological Effects and Intervention Strategies.
7. Job Satisfaction. Job Satisfaction Among Correctional Officers.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження цього курсу (принципи описані у Законі України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року №4742IX (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text) та Кодексі академічної доброчесності Пенітенціарної академії України від 30 березня 2026 року №132/ОД (https://pau.edu.ua/higher-education-quality-assurance-sector/academic-integrity/). Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших курсантів (студентів, слухачів);
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів (студентів, слухачів).

Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної

доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Borum R. Psychology of terrorism. Tampa: University of South Florida, 2004. 78 p.
2. Botek M. Job satisfaction and turnover intentions of correctional officers in a Prague prison. JEEMS. 2019. 24 (4). Pp. 545–565.
3. Burge S. 14 Best Prisons in the World to Serve Time. ISJ. https://internationalsecurityjournal.com/best-prisons-in-the-world/
4. Celi Tama et al. Recruitment and retention of correctional staff: A national survey of challenges and strategies. Corrections Today. 2024. Pp. 50-55.
5. Chughtai M. Job Satisfaction Levels in the Correctional Field Based on Gender. Honors College Theses. 2025. Pp. 1-26.
6. Cohen R. Mental health services for victims of disasters. World Psychiatry. 2002. 1(3). Pp. 149–152.
7. Dmitrenko N. Prevalence of Cyberbullying among Ukrainian Young People. Pedagogika Rodziny. Iss. 8. 2018. Pp. 107-119
8. Hendry B., Hellsten L., McIntyre L.J., Smith B. Recommendations for cyberbullying prevention and intervention: A Western Canadian perspective from key stakeholders. 2023. *Front. Psychol*. 14:1067484. doi: 10.3389/fpsyg.2023.1067484.
9. Holloway R., Monteiro J. Prisons and probation: a Council of Europe White Paper on the management of persons with mental health disorders. Strasbourg, 2022. 53 p.
10. Jack, H. et al. Mental health of incarcerated people: a global call to action. The Lancet Psychiatry. 2018. Volume 5. Issue 5. 391–392.
11. Katerynchuk K. Legal and Socio-Psychological Issues of Bullying and Cyberbullying. Journal of Law and Political Sciences. Vol. 29. Iss. 4. 2021 Pp. 71-90.
12. Lanciano, T., de Leonardis, L., & Curci, A. The Psychological Effects of Imprisonment: The Role of Cognitive, Psychopathic and Affective Traits. *Europe's Journal of Psychology*, 2022. *18*(3), 262–278. https://doi.org/10.5964/ejop.3995.
13. Manudeep, Bh., Khoury L., LøkenV. K. Mental Health Consequences of Correctional Sentencing. *American Economic Journal: Economic Policy*. 2025. 17 (1): 70–105.
14. Melnychenko A., Tilikina N. Characteristics of bullying among adolescents in Ukraine after the full-scale russian invasion. Scientific Studios on Social and Political Psychology. 2024. Vol. 30. No. 1. Pp. 57-70.
15. Stevens D. Correctional Officer Attitudes: Job Satisfaction Levels Linked to Length of Employment. Journal Corrections Compendium. 1998. Vol. 23 Iss. 7. Pp. 1-20.
16. Vince M. Language Practice for Advanced. English Grammar and Vocabulary. Oxford: Macmillan Publishers Limited, 2014.
17. Ward S. Smi L. Burnout among UK Prison Officers: The relationship with PTSD, Depression, and Resilience. Prison Service Journal. 2021. Iss. 268. 23-30.
18. Wardlaw G. The Psychology of Political Terrorism. Editor(s): David N. Weisstub. In Law and Mental Health. Pergamon, 1987. Pp. 98-124.
19. Williams R. et al. Guidance For Responding to the Psychosocial and Mental Health Needs of People Who Are Affected by Disasters or Major Incidents of All Kinds. Oxford: Radcliffe Publishing, 2006. 19 p.
20. Winogron W. How To Prevent Emotional Burnout Among Correctional Staff. https://mhs.com/blog/how-to-prevent-emotional-burnout-among-correctional-staff/

Допоміжна:

1. Arciszewski Th. et al. From psychology of terrorists to psychology of terrorism. Revue internationale de psychologie sociale. 2009. 3 (22). Pp. 5-34.

2. Basory M., Yanuarty R. English for Psychology. Banguntapan: Naila Pustaka, 2016. 125 p.

3. Bierie, D. M., & Mann, R. E. The history and future of prison psychology. *Psychology, Public Policy, and Law.* 2017. *23*(4), 478–489.

4. Cantone E. et al. Interventions on Bullying and Cyberbullying in Schools: A Systematic Review. Clin Pract Epidemiol Ment Health. 2015. 11. Pp. 58–76.

5. Chicote-Beato et al. Cyberbullying intervention and prevention programmes in Primary Education (6 to 12 years): A systematic review. Aggression and Violent Behavior, Vol. 77. 2024. Pp. 1-15.

6. Colman A. A Dictionary of Psychology (3 ed.). Oxford: Oxford University Press, 2009.

7. Mahanta D., Khatoniyar S. Cyberbullying and Its Impact on Mental Health of Adolescents. IRA International Journal of Management & Social Sciences. Vol. 14, Iss. 2. (Special Issue). Pp. 1-10. International Conference on Wellbeing: Lifespan Perspectives & Practices for Sustainable Communities, 2019.

8. Popa Ec. The Role of Psychologist in the Penitentiary Environment to Provide the Recovery Conditions and Social Integration of the Prisoners. *New Trends in Psychology*. Vol. 1(1). 2019, pp. 123-127.

9. Roberts N., Rohan K. Perceptions and practices of 'rehabilitation' in a community rehabilitation company: disconnects between theory and practice. British Journal of Community Justice. 2021. Vol. 17(2). 67–85.

10. Simmons R. Predictors of Job Satisfaction Among County Jail Correctional Officers. 2017. *Walden Dissertations and Doctoral Studies*. 4255.

11. Townsend Ch. IACFP International Correctional Mental Health Leadership Network. https://www.myiacfp.org/iacfp-international-correctional-mental-health-leadership-network/

12. Venâncio et al. Burnout and quality of life among correctional officers in a women's correctional facility. PubMedCentral, 2021. https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7879469/

13. Whiteacre K. Prison Officer Job Satisfaction and Support for Rehabilitation in Belize Central Prison. 2020. Pp. 1-14. https://www.academia.edu/44898471/Prison_Officer_Job_Satisfaction_and_Support_for_Rehabilitation_in_Belize_Central_Prison

14. Борисов О. О. Концепти *СВОБОДА* та *FREEDOM* в україномовній та англомовній свідомості: лінгвокультурний, філософський та правничий аспекти. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2026. (216). С. 107–113. https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-216-14.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. APA Dictionary of Psychology. 2024. URL: https://dictionary.apa.org/

2. Are correctional officers happy? Career Explorer. https://www.careerexplorer.com/careers/correctional-officer/satisfaction/

3. Bullying Prevention and Intervention Strategies. https://www.education.ne.gov/safety/bullying-cyberbullying/bullying-prevention-and-intervention-strategies/

4. Cyberbullying and Schools. https://www.trio.so/blog/cyberbullying-in-schools/

5. Cyberbullying: The Mental Health Impact and How to Help Your Teen. 2023. https://www.newportacademy.com/resources/restoring-families/teen-cyberbullying/

6. Cyberbullying: Prevention and Intervention Strategies. A School Safety and Crisis Resource. 2023. https://www.infocop.es/wp-content/uploads/2023/06/Cyberbullying-Prevention_FINAL1-1.pdf

7. Mental Health Interventions Following Disasters. 2009. www.blackdoginstitute.org.au/wp-content/uploads/2020/04/mental-health-interventions-following-disasters-black-dog-institute-february-2020.pdf?sfvrsn=0
8. Mental health in Prison. https://cdn.penalreform.org/wp-content/uploads/2018/05/PRI_Short_guide_to_mental_health_support_in_prisons. London: Penal Reform International, 2014. 34 p.
9. The Netherlands paves the way for improved prison health policies. WHO. https://www.who.int/europe/news/item/15-04-2024-the-netherlands-paves-the-way-for-improved-prison-health-policies.
10. Prison Terms: URL: https://www.studysmarter.co.uk/explanations/psychology/social-context-of-behaviour/prison/
11. Psychosocial Support Interventions. WHO. https://wkc.who.int/our-work/health-emergencies/knowledge-hub/mental-health-psychosocial-support-(mhpss)/mhpss-interventions.
12. RAN. Mental health in prison. 2020. 1-10. https://home-affairs.ec.europa.eu/system/files/2020-12/ran_conclusion_paper_mh_in_prison_23-24_092020_en.pdf
13. Rehabilitation. URL: https://app.studysmarter.de/studyset/6616596/summary/40472682
14. UNODC. Global prison population and trends. A focus on rehabilitation. 2024. www.unodc.org/documents/data-and-analysis/briefs/Prison_brief_2024.pdf.